

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 22. aprila 2016. godine
Br. ref.:RK924/16

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI163/15

Podnosilac

Božidarka Banović

**Zahtev za ocenom ustavnosti rešenja Ac. br. 3575/13 Apelacionog suda od
19. oktobra 2015. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërzhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je gđa Božidarka Banović iz Prištine (u daljem tekstu: podnositeljka), koju zastupa g. Naser Peci, advokat iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnositeljka osporava rešenje Ac.br.3575/13 Apelacionog suda od 19. oktobra 2015. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda od 19. oktobra 2015. godine kojom je, navodno, došlo do povrede prava i sloboda garantovanih članom 31. (Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje) i članom 46. (Zaštita Imovine) Ustava Kosova (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Član 113.7 Ustava, član 47. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilo 56 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 31. decembra 2015 godine, podnositeljka je podnela zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 21. januara 2016. godine, predsednica Suda je odlukom br. GJR. KI163/15 imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca. Istog dana, predsednica Suda je odlukom br. KSH. KI163/15 imenovala i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Snezhana Botusharova i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 8. februara 2016. godine, Sud je obavestio podnositeljku i Apelacioni sud o registraciji zahteva.
8. Dana 9. marta 2016. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i iznelo Sudu preporuku o neprihvatljivosti.

Pregled činjenica

9. Podnositeljka i M. A. su suvlasnici imovine koja se sastoji od katastarske parcele br. 4368/2, u površini od 04.74 ha, objekta za zajedničko stanovanje koji je izgrađen na pomenutoj katastarskoj parceli, spratnosti P+2+Pk, kao i garaže.
10. Dana 27. juna 2011 godine, podnositeljka je Osnovnom sudu u Prištini podnela svoj predlog kojim je tražila da se izvrši podela i upravljanja zajedničkom imovinom sa suvlasnikom M. A.
11. Dana 4. septembra 2013. godine Osnovni sud je doneo rešenje [N. br. 185/2011], kojim je odredio da se zajednička imovina suvlasnika podeli na sledeći način: „*Podnosilac će imati na korišćenje prizemlje i prvi sprat kuće i pravo da koristi deo katastarske parcele br.4368/2 od glavnog puta. Drugi suvlasnik M.A., će imati na korišćenje drugi sprat i podkrovlje kuće, i koristiće*

deo katastarske parcele br.4368/2, sa zapadne strane, kao i garažu sa zapadnog dela parcele“.

12. U zaključku rešenja Osnovnog suda stoji: „Sud je oslanjajući se na izjavu punomoćnika predlagača i punomoćnika protivpredlagača, skice i mišljenje veštaka iz oblasti građevinarstva i geodezije, i vodeći računa na posebne i zajedničke interese stranaka, odlučio kao u izreci ovog rešenja.....“
13. Oba suvlasnika imovine su izjavila žalbe Apelacionom sudu na rešenje Osnovnog suda preko svojih punomoćnika, navodeći pogrešno utvrđeno činjenično stanje i bitne povrede odredaba vanparničnog postupka.
14. Dana 19. oktobra 2015 godine, Apelacioni sud je doneo rešenje [Ac. br. 3575/2013], kojim je odbacio kao neosnovane žalbe punomoćnika predlagača i punomoćnika protivpredlagača i potvrdio rešenje Osnovnog suda u Prištini [N. br. 185/2011] od 4. septembra 2013. godine.
15. U obrazloženju rešenja Apelacionog suda stoji: „Apelacioni sud je ocenio žalbene navode punomoćnika predlagača i punomoćnika protivpredlagača i našao da su neosnovani, iz činjenice što prvostepeni sud, ukoliko se zainteresovane strane ne dogovore, prikuplja neophodne dokaze i na osnovu ishoda čitavog postupka donosi rešenje kojim uređuje način upravljanja i korišćenja zajedničke stvari, vodeći računa na njihove posebne i zajedničke interese, u smislu člana 191.1 Zakona o vanparničnom postupku“ (u daljem tekstu: ZVP).

Relevantan Zakon

Zakon br. 03/ L-007 O Vanparničnom postupku

Član 193

“193.1 Ako se zainteresovana lica ne sporazumeju, sud će izvesti potrebne dokaze i na osnovu rezultata celokupnog postupka doneti rešenje kojim će urediti način korišćenja i upravljanja zajedničkom stvari po odgovarajućim zakonskim propisima materijalnog prava vodeći računa o njihovim posebnim i zajedničkim interesima.

193.2 Kada se predlogom traži uređenje korišćenja zajedničke stana ili poslovnih prostorija, sud će naročito urediti koje će prostorije zajedničari koristiti posebno a koje zajednički kako će se snositi troškovi korišćenja prostorija.”

Navodi podnosioca

16. Podnositeljka je u zahtevu navela: „Smatram da je prekršeno pravo na nepristrasno i fer suđenje (član 31) i pravo na imovinu (član 46), pošto Sud nije obezbedio jednaku zaštitu prava na imovinu predlagača, jer nije ocenio sve dokaze shodno članu 193 ZVP“.

17. Podnositeljka se obraća Sudu sa zahtevom: „*Da se ukine rešenje pod brojem Ac. br. 3575/12, od 19 oktobra 2015. godine*“.

Ocena prihvatljivosti zahteva

18. Kako bi Sud mogao da reši žalbu podnositeljke, prvo treba da ispita da li je žalba ispunila uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje obrazloženi Zakonom i Poslovníkom.

19. U tom smislu, član 113 stav 7 Ustava propisuje:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

20. Takođe, član 48 Zakona propisuje:

„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

21. U ovom slučaju, Sud se poziva na pravilo 36 (1) d) i (2) b) Poslovníka, koje predviđa:

(1) *“Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:*

[...]

d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*

[...]

b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju osnovnih prava“.

22. Sud je analizirajući navode podnositeljke sa aspekta povrede prava i sloboda zagwarantovanih Ustavom kao i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP) primetio da je podnositeljka svoju ustavnu žalbu izgradila na navodima: *“da je do povrede ustavom zagwarantovanih prava došlo jer su redovni sudovi doneli rešenja u suprotnosti sa odredbom člana 193 ZVP, pošto nisu ocenili sve okolnosti, činjenice i dokaze”.*

23. U konkretnom slučaju, Sud opaža da se istim žalbenim navodima podnositeljke bavio i Apelacioni sud u osporenom rešenju, pri čemu je dao konkretan i jasan odgovor: *„Zaključak Prvostepenog suda u potpunosti prihvata i Apelacioni sud, ovo iz činjenice što su predlagač i protivpredlagač suvlasnici predmetne parcele i veštak iz oblasti građevinarstva je dao svoje veštačenje u vezi sa što boljom funkcionalnošću kuće...”* [...] *oslanjajući se i na veštačenje veštaka iz oblasti geodezije u vezi sa činjeničnim stanjem na terenu i uzimajući za osnov posebne i zajedničke interese stranaka, Apelacioni sud smatra da je Prvostepeni sud pravilno odlučio...”*

24. Što se tiče navoda podnositeljke da redovni sudovi nisu ocenili sve dokaze, Sud podseća da ocena dokaza je zakonom propisano ovlašćenje koje imaju redovni sudovi, uz obavezu da tu ocenu jasno i valjano obrazlože. Ovaj Sud je ocenio da osporeno rešenje Apelacionog suda sadrži sve potrebne razloge na kojima je ono utemeljeno i dovoljno obrazloženo, u skladu sa zahtevima člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP.
25. Štaviše, Sud je primetio da je Apelacioni sud dao i konkretno objašnjenje o primeni relevantne zakonske odredbe člana 193. ZVP, čijom je primenom, po navodima podnositeljke došlo do povrede.
- „... ukoliko se zainteresovane strane ne dogovore, Sud prikuplja neophodne dokaze i na osnovu ishoda čitavog postupka donosi rešenje kojim uređuje način upravljanja i korišćenja zajedničke stvari, vodeći računa na njihove posebne i zajedničke interese...“
26. U vezi navoda podnositeljke o povredi člana 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, Sud podseća da se pravičnost jednog postupka ocenjuje na osnovu postupka kao celine (Evropski sud za ljudska prava, *Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije*, presuda od 6. decembra 1988. br. 10588/83, 10589/83, 10590/83 godine, stav 68). Nedostatak u jednom delu postupka uključujući i sumnju o pogrešnoj oceni dokaza i primeni materijalnog prava, stranka može osporavati i ispraviti u drugom, narednom postupku, što je podnositeljka i uradila kada je osporila rešenje Osnovnog suda pred Apelacionim sudom.
27. Ocenjujući razloge ustavne žalbe u odnosu na povredu prava iz člana 46. Ustava, odnosno člana 1 Protokola 1 EKLJP, Sud ceni neosnovanim, jer sama činjenica da do podele suvlasničke imovine nije došlo shodno očekivanjima koje je navela u predlogu Osnovnom sudu i koja podnositeljka smatra legitimnim, sama po sebi ne predstavljaju valjan osnov koji bi opravdao navode o učinjenoj povredi.
28. Prema praksi Evropskog suda za ljudska prava, u smislu člana 1 Protokola 1, štiti se samo imovina koja postoji, a ne pravo na sticanje imovine u budućnosti. Legitimno očekivanje na bilo koju »imovinu«, »dobra« ili »naknadu štete«, prema tom stanovištu mora biti zasnovano na zakonskoj odredbi ili pravnom aktu, koji ima valjan pravni osnov i koji utiče na imovinska prava (*Peter Gratzinger i Eva Gratzingerova protiv Češke Republike*, odluka Evropskog suda od 10. jula 2002. godine br. 39794/98, stav 69).
29. Sud naglašava da nezadovoljstvo podnositeljke ishodom slučaja, ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi odredaba Ustava (vidi slučaj: *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, br. 5503/02, ESLJP, presuda od 26. jula 2005. godine).
30. Sud smatra da podnositeljka zahteva nije potkrepila svoje tvrdnje, niti je podnela bilo kakav *prima facie* dokaz koji ukazuje na povredu prava garantovanih Ustavom i EKLJP (vidi: slučaj br. KI19/14 i KI21/14, podnosilac *Tafil Qorri i Mehdi Syla*, Ustavni sud Republike Kosovo, ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova, CA. br. 2129/2013, od 5. decembra 2013.

godine i rešenja Apelacionog suda Kosova CA. br. 1947/2013 od 5. decembra 2013. godine).

31. Ustavni sud u nastavku ponavlja da nema dužnost, prema Ustavu, da deluje kao sud četvrtog stepena u pogledu odluka donetih od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi: slučaj *Garcia Ruiz protiv Španije*, br. 30544/96, ESLJP, presuda od 21. januara 1999. god.; vidi i slučaj KI70/11 podnosilac zahteva *Faik Hima, Magbule Hima i Bestar Hima*, Ustavni sud, rešenje o neprihvatljivosti od 16. decembra 2011. godine).
32. Na kraju, Sud nalazi da zahtev podnositeljke ne ispunjava uslove prihvatljivosti, s obzirom da ona u zahtevu nije dokazala da osporena odluka krši njena prava garantovana Ustavom ili EKLJP.
33. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan i treba se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa pravilima 36 (1) (d) i (2) (b) Poslovnika, na zasedanju održanom 9. marta 2016. godine jednoglasno je

ODLUČIO

- I. DA PROGLASI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. DA DOSTAVI stranama ovu odluku;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. stavom 4. Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Bekim Sejdiu

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi